

Jo Bonger in Bussum

In 1891, na de dood van haar man Theo van Gogh, vestigde Jo Bonger zich – met alle schilderijen, tekeningen en brieven van haar eveneens overleden zwager Vincent van Gogh – in Bussum in Villa Helma, Koningslaan 4. Ze was toen 29 jaar en koos voor Bussum om de gezonde, frisse lucht voor haar zoontje Vincent Willem. Ze vestigde in

Jo Bonger met Vincent Willem in 1890

de villa een pension, om voor hen beiden de kost te verdienen. Het schilderij De aardappelters kwam prominent boven de schoorsteen.

Bussum was geen willekeurige keuze: naast dat er nog weinig pensions waren, woonde er haar jeugdvriendin Anna Dirks, die getrouwd was met de kunstschilder en Nieuwe Gids-kunstkriticus Jan Veth. Bovendien kende zij de psychiater en schrijver Frederik van Eeden, omdat deze in 1890 in Parijs haar zieke man Theo had behandeld en naar het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen in Utrecht had laten overbrengen. Met zijn toenmalige vrouw Martha van Eeden kon zij het direct heel goed vinden, omdat die net als zij een HBS-opleiding had gevolgd, iets wat voor vrouwen heel bijzonder was in die tijd.

In haar dagboek schreef ze, dat ze Theo's taak wilde volbrengen: het werk van Vincent onder de aandacht brengen. Dit deed ze door het werk te exposeren, uit te lenen en soms ook te verkopen. In 1900 kreeg

Villa Eikenhof, Regentesselaan 3

zij een pensioengast, waarmee ze gaandeweg een relatie opbouwde. Het was Johan Goschalk, kunstredacteur van het tijdschrift 'De Kroniek', die in Bussum schilderles ging nemen bij Jan Veth in diens huis 'Op den akker' op Parklaan 37.

Ze besloten te gaan trouwen en lieten aan de Regentessel-

aan de villa 'Eikenhof' bouwen. De eerste steen werd op 9 april 1901 gelegd door de toen 10-jarige Vincent Willem. In augustus traden ze in het huwelijk en spoedig daarna konden zij hun nieuwe villa betrekken.

Onlangs besloten B&W om de procedure te starten teneinde de villa aan te kunnen merken als monument.

Eric Bor

Bron: Hans Luijten: Alles voor Vincent. Het leven van Jo van Gogh-Bonger. Prometheus 2019.

Villa Helma, Koningslaan 4

De hoeksteen in villa Eikenhof

**Historische Kring
Bussum**
Stationsweg 3 1404 AN Bussum
www.historischekringbussum.nl
tel. 035-69 129 68
www.facebook.com/HistorischeKringBussum